

מטרת מהלכי החינוך שמוביל המשרד להגנת הסביבה:

הובלת שינוי אמיתי באורח החיים ובתרבות והצמחת
אזרחים אכפתיים ומעורבים שנרתמים לפעילות אקטיבית
למען הסביבה הפיזית והאנושית.

אסטרטגיית הפעולה מתבססת על כללי הפעולה שנקבעו
ע"י הוועידה הכלכלית של האו"ם לאירופה (UNECE)

נקודות מרכזיות באסטרטגיית העבודה

(מתבסס על מסמך האסטרטגייה של UNECE)

1. חינוך לפיתוח בר קיימא צריך להתבצע במערכת החינוך הפורמלית והבלתי פורמלית.
2. חינוך צריך להתבצע באמצעות חווית למידה משמעותית ומתוך תפיסה של מחזור חיים .
3. צריך להתקיים שיתוף פעולה בין הגורמים השונים העוסקים בחינוך
4. ראיית הנושא הסביבתי דרך הפריזמה של יחסי כלכלה-חברה-סביבה

נקודות מרכזיות באסטרטגיית העבודה

(מתבסס על מסמך האסטרטגייה של UNECE)

5. הלמידה צריכה לערב שיטות מגוונות כמו דילמות, התמודדות עם קבלת החלטות בתנאי אי ודאות, משחקי תפקידים ועוד
6. יש לייצר הבנה ומודעות אצל כלל האוכלוסיה כדי לייצר שינוי
7. נדרשת מעורבות ארגונים לא ממשלתיים כדי להעצים את האוכלוסיה ולהעביר אליה ידע בנושא, הם משמשים כגורם מתווך בין הממשלה לציבור.

נקודות מרכזיות באסטרטגיית העבודה

(מתבסס על מסמך האסטרטגייה של UNECE)

8. יש לפתח תוכניות הכשרה למקבלי החלטות ובעלי תפקידים בממשלה , בשלטון המקומי ובמגזר העסקי.
9. החינוך לפיתוח בר קיימא צריך להתבצע בכל הגילאים ובכל שלבי החינוך (מגיל קדם יסודי ועד מערכת ההשכלה הגבוהה).
10. הנושא צריך להיות משולב במערכת ההשכלה הגבוהה בכל המקצועות , ובכלל זה במכללות להכשרת מורים.
11. העלאת המודעות לנושא ויצירת מוטיבציה לפעולה צריכה להתבצע גם מול הקהילה והמשפחות.

מסקנות לאחר עשר שנים של קידום האסטרטגייה מתוך:

Ten years of the unece strategy for education for sustainable

development 2005-2015

- 1) חינוך לפיתוח בר קיימא חייב להתחיל בגיל הגן
- 2) החינוך צריך להיות מבוסס על ראייה רב תחומית, חינוך לערכים, מודעות תרבותית, מקומיות, ושיטות של פתרון בעיות.
- 3) תפקידם של צוותי ההוראה והחינוך הוא קריטי ולכן יש להכשיר אותם כבר במהלך הכשרתם כמורים וכגננות ולאחר מכן בעת תקופת עבודתם במערכת החינוך.

תפיסת העבודה של האגף

הפעלת סוכני שינוי במטרה להגדיל את מניפת ההשפעה ולהגיע לקהלים רחבים ככל האפשר

- מפקחים במשרד החינוך
- מורים
- גננות
- מדריכים בתנועות נוער
- סטודנטים להוראה
- סטודנטים במערכת ההשכלה הגבוהה
- פעילים בקהילה
- בעלי תפקידים ברשויות המקומיות

קהלי יעד

בתי ספר
גני ילדים
מוסדות להשכלה גבוהה
מכללות להכשרת מורים
תנועות נוער
רשויות מקומיות
עמותות וארגונים
מוסדות
ציבור רחב

תוכניות מרכזיות

הסמכת מוסדות חינוך
ירוקים

הכשרת מורים וגננות
במערכת החינוך

זיהום אוויר
וסביבה בריאה

תמיכה ברשויות מקומיות

פעילות במגזרים מוחלשים

ערכים מרכזיים התופסים חלק בחינוך הסביבתי

* סובלנות

* כבוד לאחר

* אחריות

* מעורבות חברתית

* צדק חברתי וסביבתי

* הכרה שאנו חיים בעולם של תלות

הדדית

* קשר וזיקה למדינה ולמקום בו

אני חי

* נכונות לתרום

בתמונה שבע צופי ים חיפה מנקות את החוף יום חובה באדיבות צופי ים חיפה

מעבר להזממות השבט ברוי והים והימאות, דגלו חינוך לקיימות ולאהבת השביבה ראש אנשי עדי טרנצ'י

צופי ים ניקו את החוף

כ־100 חניכים ומדריכים משבט צופי ים חיפה יצאו לחוף הסטודנטים ולחוף הקשתות עם שקיות זבל ואספו את מה שהשאירו אחריהם המבלים

מתבצעת באמצעות רובה המתווי מי ים במט"רה לצמצם את השימוש במים מתוקים. מדריכי השבט יוזמים אירועים שונים עם החניכים הקשורים להגנה על הסביבה, התייכונים המועברים לחניכים מתאמנים לגילם. בשכבות הצעירות עוסקים החניכים בנושא איכות הסביבה בדגש על המעגל האישי ועל המעגל המשפחתי, ובשכבות הבוגרות עוסקים החניכים בהגנת הסביבה בהיבט חברתי. ראש השבט עדי טרנצ'י: "אנחנו מעודדים את הילדים ואת הנער שלנו לפעול כביונים חברתיים. השבט יצר קשר עם המשרד להגנת הסביבה, ונציג מטעמו ראגן לשקיות איסוף זבל שחולקו לחניכים ולמדריכים. מעבר לזה" תמורת השבט ברוי היום והימאות, משבט חרות על דגלו חינוך לקיימות ולאהבת הסביבה."

ניכר שבט צופי ים חיפה עברו בשבוע שעבר לפעילות יבשתית במסגרת פרויקט חוף נקי של המשרד להגנת הסביבה. כ־100 חניכים ומדריכים משבט הגיעו לניקוי החוף הסטודנטים ולחוף הקשתות עם שקיות זבל וניקו את הלבנון הרב שהשאירו אחריהם ציבור המבלים במקום. בהנהגת צופי ים ציינו שפעילות זו מש"תלבת עם החלטת השבט לאמץ מדיניות ירוקה בכל תחומי הפעילות. במתחם השבט בחוף שפיר, ליד תחנת הכוח של חברת החש"מ, מל, הוצבו מתקני למיחזור פחית שתייה, מת"ק למיחזור רודר שמש לחימום מים לטובת החניכים והצוות שמתקלחים במקום. בהנהגת אמרו גם כי אפילו שטיפת הסירות

התוכנית המשולבת לחינוך לקיימות במערכת החינוך בשיתוף פעולה עם משרד החינוך

הנחיית מוסדות חינוך
באמצעות מדריכים
מטמיעים

הסמכת גני ילדים
ובתי ספר לירוק

תוכנית להתפתחות
מקצועית של צוותי
הוראה

תוכניות לימודים
וחומרי העשרה

סניפים ירוקים של
תנועות נוער

חזון התוכנית המשולבת לחינוך לקיימות

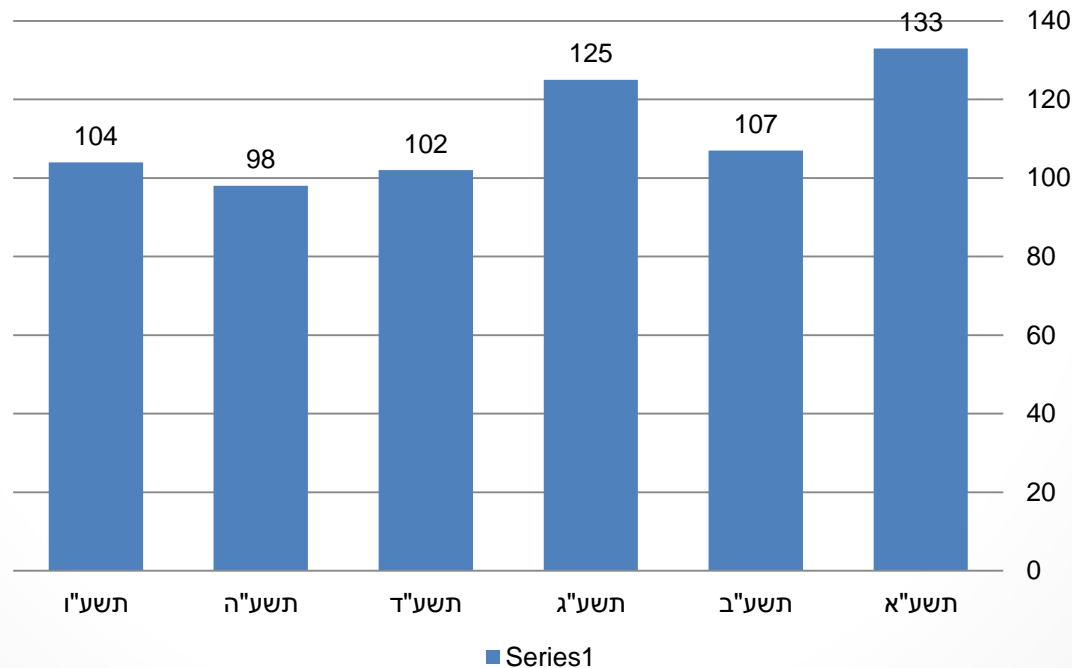
בוגר בי"ס הפועל ברוח הקיימות, יהיה אזרח פעיל,
אחראי, נוקט עמדה ובעל חשיבה ביקורתית, מאמין
ביכולת להוביל שינוי למען צדק סביבתי וחברתי
מעורב ופועל בסביבתו וחברתו.

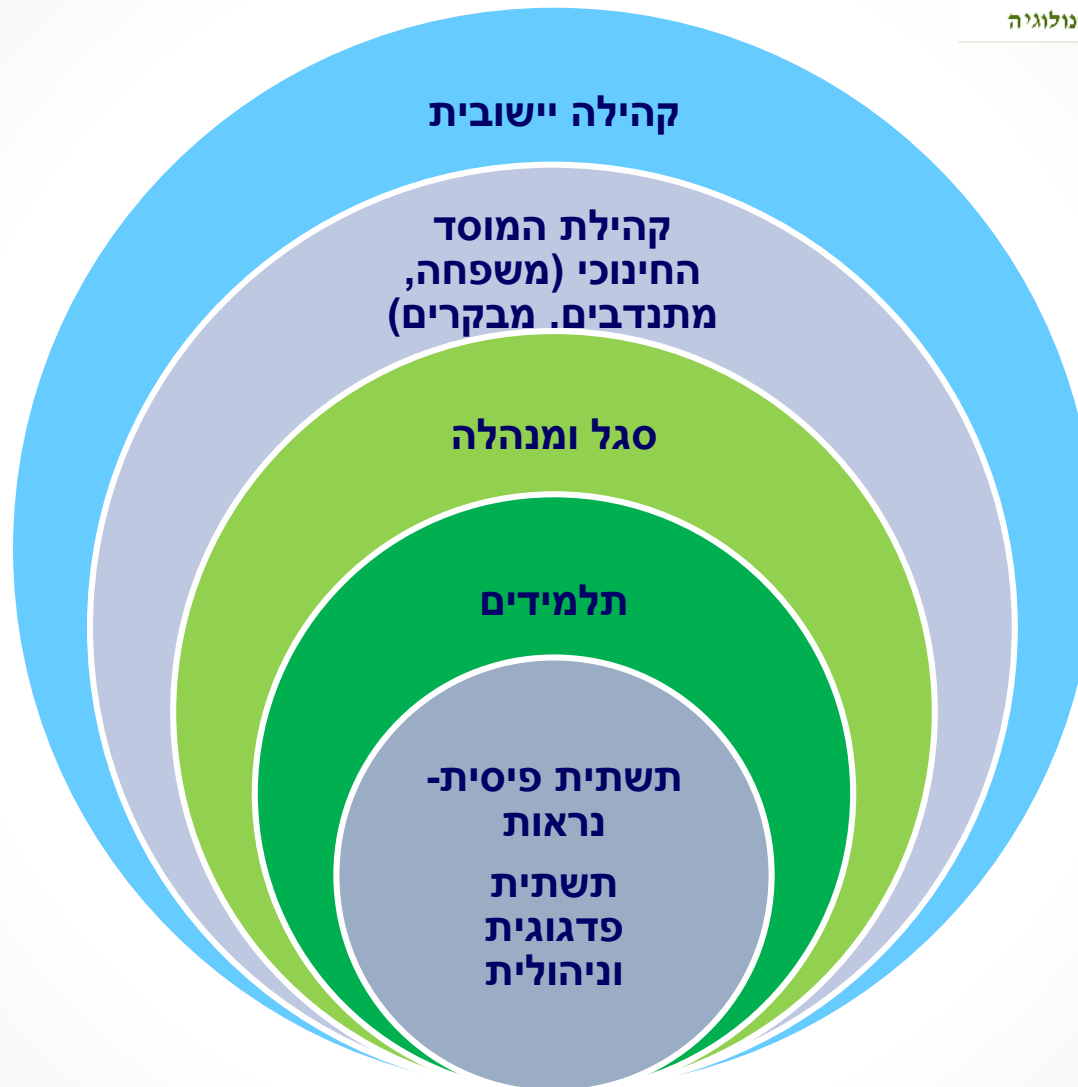

התוכנית המשולבת לחינוך לקיימות בת - 6

669 מוסדות חינוך ו - 2600 גנים

בתי ספר שהשתתפו בתוכנית המשולבת

מעגלי השפעה של מוסד חינוכי מקיים

הסמכה לבתי ספר ירוקים

שנה	בתי ספר ירוקים	בתי ספר ירוק מתמיד
2004	7	
2005	16	
2006	25	
2007	37	1
2008	55	1
2009	83	9
2010	132	18
2011 - 2012	110	17
2013	133	23
2014	110	28
סה"כ	708	97
	805 בתי ספר בעלי הסמכה ירוקה	

תנועות נוער

שת"פ עם מועצת תנועות הנוער (מת"ן) ארגון גג המאגד תחתיו 15 תנועות נוער.

תהליך הסמכה לסניף/שבט/קן ירוק בדומה להסמכת מוסדות חינוך .
פורסם קול קורא משותף למשרד ולתנועות הנוער, הוגדרו קריטריונים להתנהלות ירוקה של סניף.

בשנת תשע"ג, תשע"ג ותשע"ה הוכרו כ 130 סניפים מכלל התנועות ומכל רחבי הארץ כסניפים ירוקים, ו 40 סניפים הממשיכים את פעילותם כסניפים ירוקים שנה נוספת. בשנת תשע"ו הצטרפו לתהליך עוד כ 80 סניפים חדשים ו 30 ממשיכים.

התהליך מצליח לשלב את עקרונות הקיימות בסדר היום של תנועות הנוער.

ערך מוסף של התהליך :

- פעילות בסניפים נוספים, שאינם מוכרים כירוקים
- הקמת פורום ירוק תנועתי
- פעילויות ארציות, בעיקר במפעלי התנועות
- מפגש בנושאי סביבה לקראת מפעלי הקיץ בכל שנה, לפורום רכזי המפעלים של כל התנועות.
- העמקת התקשורת בין הסניפים ליחידות הסביבתיות ולארגודי הערים